

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده بهداشت

پایان نامه جهت اخذ درجه MPH

عنوان :

بررسی بار مصرف لبنیات در زنان ۶۰-۳۰ سال مراجعه کننده به مرکز بهداشتی - درمانی نواب قزوین و

ارتباط آن با عوامل اقتصادی-اجتماعی در زمستان ۱۳۹۴ و بهار ۱۳۹۵

استاد راهنما

دکتر سعید آصف زاده

استاد مشاور :

دکتر مریم جوادی

نگارش :

دکتر زهره جنابی

شهریور ماه ۱۳۹۵

چکیده

مقدمه: پوکی استخوان یکی از مهمترین موانع سلامتی است که در تمام گروههای سنی زنان را بیشتر از مردان مبتلا کرده و به همان نسبت شیوع عوارض بیماری خصوصاً شکستگی در آنها بیشتر است. استئوپروز مشکل شایع نظام های سلامت و بعبارتی یک اپیدمی پنهان است. یکی از راههای کلیدی پیشگیری از پوکی استخوان در جوامع به کارگیری راهبرد های مداخله ای مبتنی بر جامعه در راستای کاهش عوامل خطر پوکی استخوان می باشد از آنجائیکه بار بیماری پوکی استخوان، پرفشاری خون و چاقی با مصرف لبنیات مرتبط است، بر آن شدیم این تحقیق را با هدف تعیین بار مصرف لبنیات و ارتباط آن با عوامل اقتصادی اجتماعی در زنان ۶۰-۳۰ سال مراجعه کننده به مرکز بهداشتی درمانی نواب قزوین انجام دهیم.

مواد و روش ها: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی- تحلیلی است که بر روی ۴۴۲ نفر زن ۶۰-۳۰ سال (به غیر از زنان باردار و شیرده که نیاز های تغذیه ای متفاوتی دارند) مراجعه کننده به مرکز بهداشتی درمانی نواب قزوین در زمستان ۱۳۹۴ و بهار ۱۳۹۵ صورت گرفت. داده ها با استفاده از پرسشنامه سه قسمتی که حاوی ۲۵ سوال بود جمع آوری شد. قد، وزن، دور کمر و دور باسن به دقت و با روش استاندارد اندازه گیری شد. مقادیر لبنیات مصرفی بر حسب میزان مصرف و با تواتر روزانه، هفتگی و ماهیانه در پرسشنامه ثبت شد. داده ها بر اساس نرم افزار SPSS و آزمون های آماری کای-اسکوئر، کروسکال والیس و ضریب همبستگی پیرسون آنالیز شدند.

یافته ها: بیشترین فراوانی مصرف روزانه لبنیات مربوط به ماست و پنیر و کمترین فراوانی مصرف مربوط به کشک بود بود مصرف لبنیات با سطح سواد نمونه ها و همسران، شاغل بودن، بعد خانوار و درآمد نمونه ها ارتباط مستقیم داشت. بین مصرف کلی لبنیات و نیز مصرف ماست و بستنی رابطه معنی دار مشاهده شد و افزایش مصرف تاثیر منفی بر نمایه توده بدن داشت.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاکی از تاثیر شرایط اقتصادی- اجتماعی بر روی مصرف لبنیات می باشد، که می توان با اعطای یارانه های مواد لبنی، کالا برگ خرید لبنیات و حتی تخصیص سهمیه به خانوار و.. ابزار مناسبی برای هدایت مصرف لبنیات به سمت مطلوب برشمرد.

کلیدواژه ها: لبنیات، عوامل اقتصادی اجتماعی، پوکی استخوان